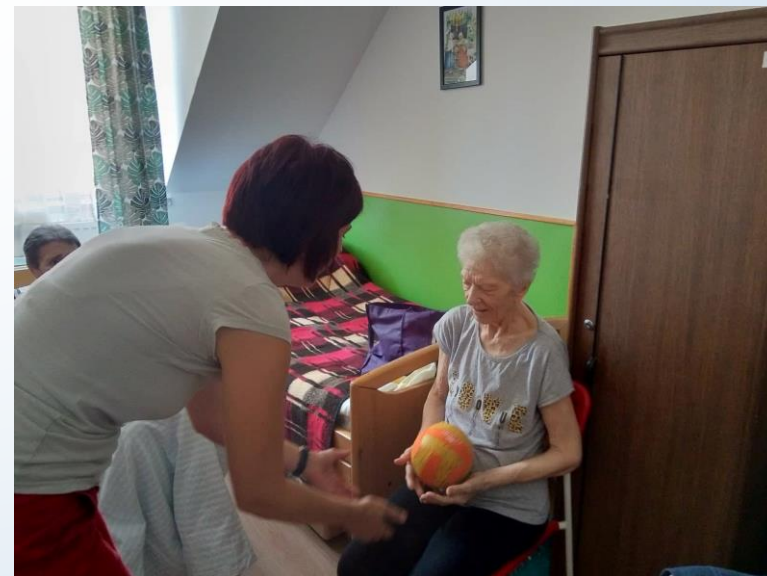

Zeneterápia súlyos demens személyekkel

Előadó: **Koncsag Adrienn**
zeneterapeuta, Kokas pedagógus

Az Alicia részlegen

2020. 03. 05.

Változások – 2020. 07. 09. után

- Új helyszín – Kápolna (kifáradás, elindulás)
- Fekvők kiszorulnak
- Fontos az érintés az időseknek – kesztyű
- Maszkot elfogadták, de terápia közben nem látják a számat – szöveg

A Kápolna

A terápia előkészítése

- Érdeklődési kör felmérése (beköltözéskor)
- Forgóban dolgozunk
- Reggel tájékozódni a kliensek fizikai, lelki állapotáról
- Motiválás

Állandó keretek

A DEMENCIA hatása a zeneterápiás munkában

- **AZ ÉRZÉKELÉS HANYATLÁSA**
- Meghatározó tényező.
- Testi érintéssel, tárgyak kézbe adásával igyekszem segíteni
- komplex érzékelés (tapintás, hallás, látás, szaglás, mozgás).

- **BESZŰKÜLT MOZGÁS** (a kliensek állapotának megfelelő mozgás)

➤ KOMMUNIKÁCIÓ

A demens betegekkel való munkát meghatározza:

- apraxia (cselekvés zavara)
- Sorrend megtartásának zavara
- Figyelemzavar

➤ EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOT

A demensek általános egészségügyi állapota hatással van aktivitására, így a betegek érdekében a **terápiáról való kiemelést** is rugalmasan kell kezelnünk.

- **KONDÍCIONÁLÁS – az ismert dalok feltérképezése**

Ki kellett tapasztalni, hogy mely dalok az igazán motiválók, amik által a hosszútávú memória aktivizálódhat

- A szakirodalom utal arra, hogy a kliensek 20-as éveinek dallamaihoz kell visszatérnünk – a fiatalkori emlékek bevésődtek.
- Be kellett viszont látnom, hogy hiába hallgattuk az akkori kor slágereit felvételről – (nem tudták a szövegeket - zavarta Őket), majd később zongorakísérettel próbálkoztam – mindegyik típus inkább frusztrációt, sokkhatást váltott ki
- Számomra a **magyar gyermekdalok, népdalok, nóták** hoztak sikert a kliensekkel való munkában.
- **ÉLETENERGIA** – Szepele polka

ERZSI NÉNI

Meg kellett tapasztalni, ki mennyire mozgatható. Tájékoztam a kliensek mozgásáról (szédülés, bizonytalan járás, beszűkült vállmozgás, kézmozgás, csőlátás, siketség, vakság) Így táncoltunk állva, vagy ülve, akár kendő, szalag segítségével.

JULISKA NÉNI

Bottal jár, látás-,hallássérült,
emberi arcra érzékeny, de arca
érzelemmentes

MOST

Egészsége változatlanul jó,
hallása, látása bizonyos
pillanatokban jó, táncol,
mosolyog, mesél, büszke
„Fődobos”, artikulációnk pozitívan
hat rá – énekelni kezd

➤ TÁRSAS KAPCSOLATOK

Mivel jellemző az elmagányosodás, a kapcsolatok sivárosodása, így a terápiás térben erre is időt, lehetőséget kell adni

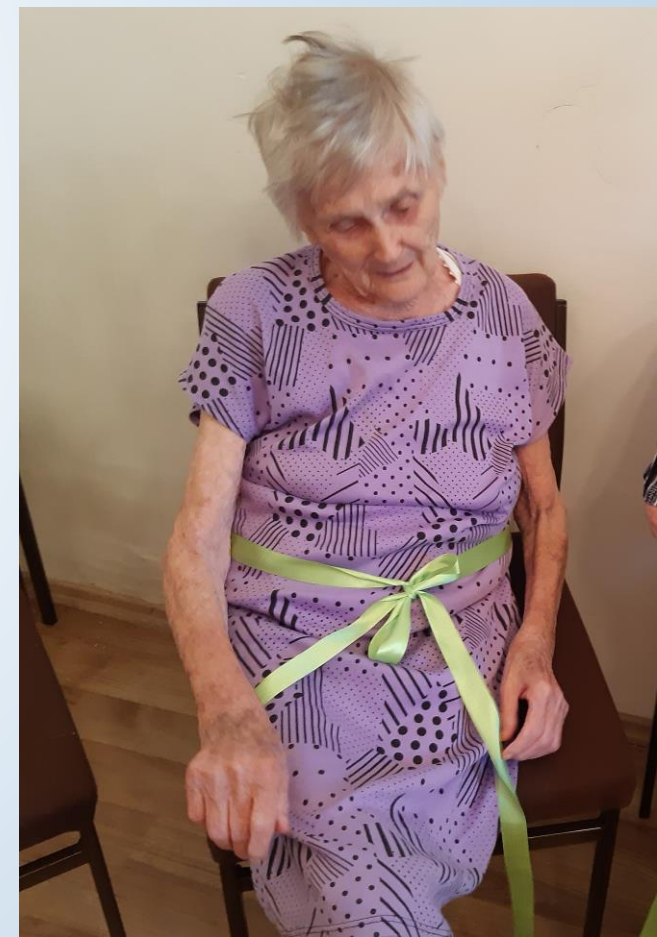
Lehetőségek:

- Mozgás, érintkezés - páros tánc a járókkal, ülve egymás kezét megfogva, szalagot tartva közös kör kialakítása
- Közös éneklés
- Közös hangszerezés
- Közös zenehallgatás

A fáradékonyabb, aluszékonyabb betegekre a többiek zenei aktivitása is pozitívan hat!

Közös hangszeres játék, közben közös dalok éneklése

JUDIT NÉNI

➤ **APÁTIA – érdektelenség**

Olyan légkör kialakítása volt a cél, melybe be tudnak és be akarnak lehetőségeikhez mértén kapcsolódni. A megfelelő motivációs csatornák megtalálása volt az elsődleges feladat. (báb, kendő, labda, virág, szalag)

MÁRIA NÉNI

Nagyon tartózkodó, maradt a foglalkozáson, de csak passzívan, elmondta, hogy a hangszereket nem tudja használni, fizikailag ép

MOST

Bár még mindig nehéz lehívni, de a terápián mindent, amit kínálok, elfogad, hangszerekkel szeret játszani, állva táncol

BORI NÉNI

nem reagál, csak az érintésre, feladatokat nem értette, hangszert nem fogadta el

MOST

Végig aktív, figyel, bábbal játszik, hangszert végig használ, kendővel játszik, Sansulát kiveszi a kezemből – huncut, de énekelni nem szeret

ARANKA NÉNI

ki akart menni a foglalkozásról,
belebeszélte az éneklésbe, vagy elaludt
a foglalkozáson

MOST

Végig aktív, énekel, hangszeret használ,
bábokat, kendőt nagyon szereti, használja,
a kedvenc dalok után energikus, sokkal
aktívabb

MAGDI NÉNI

egyáltalán nem vette észre, hogy a terápián van, a kerekesszék pántjaival volt elfoglalva, nyugtalan volt MOST

Már a harmadik alkalommal sokkal aktívabb, mosolygós, hangszert elfogad, használ, terápia után beszélget

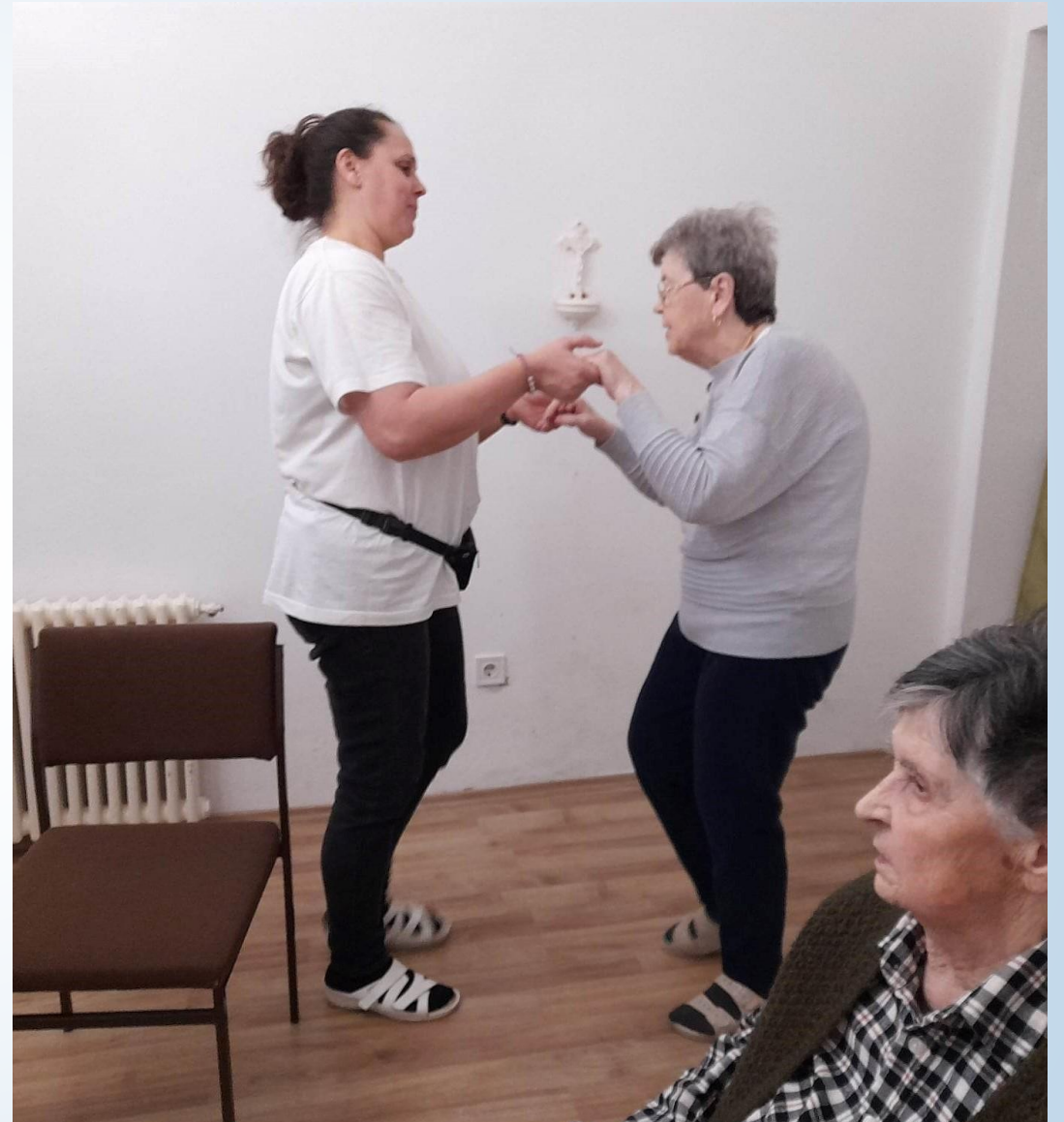

ERIKA NÉNI

Nagyon tartózkodó, fizikailag jó állapotban van, állandó belső feszültség gyötri, folyamatosan felkel, sétál, hangszereket hamar lerakja, énekelni szeret

MOST

A folyamatos éneklés lefoglalja, terápiás munkatársat elfogadja, kolléga meg tudja nyugtatni, hangszert örömmel választ, már csak 1-1 alkalommal indul el

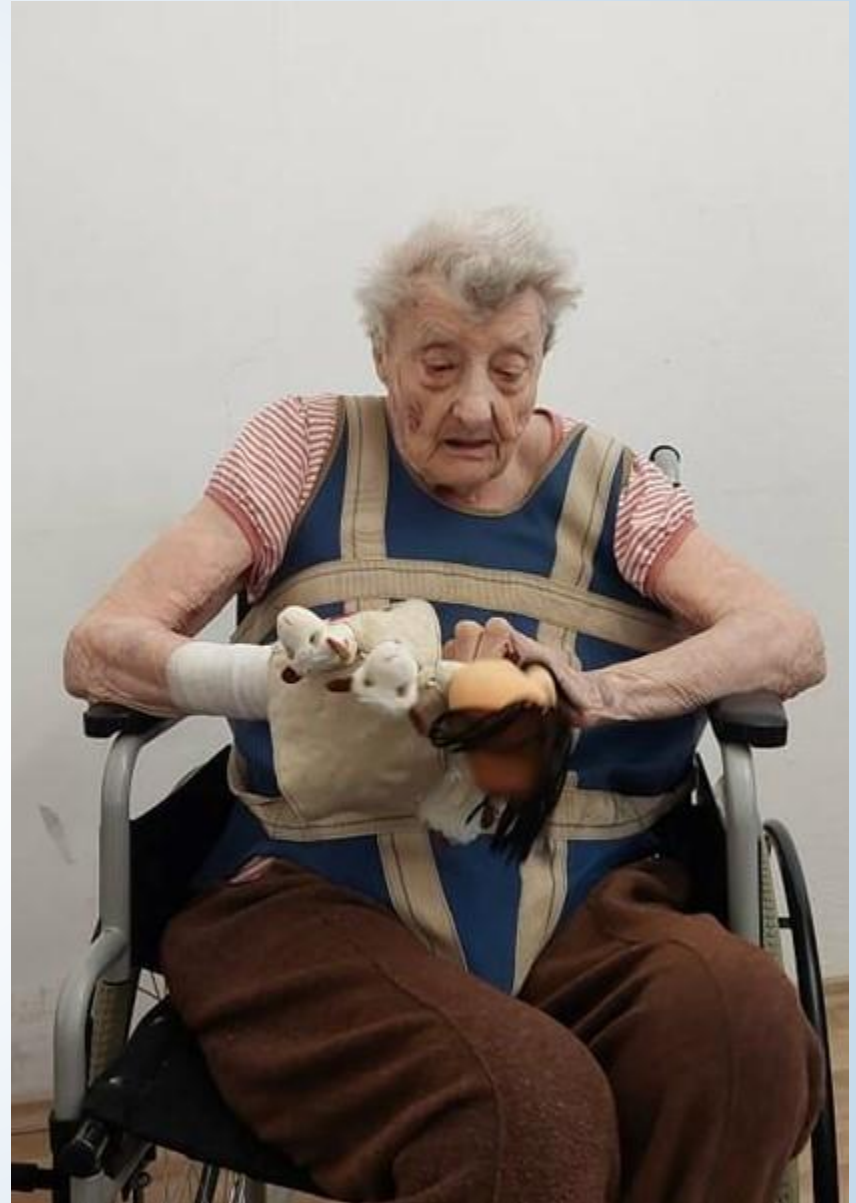

IRÉNKE NÉNI

a foglalkozások kezdetén
aluszékony, érintésre, ébresztgetésre
sem reagál

MOST

Végig aktív, sokat énekel, mosolyog,
kerekes székben „táncol”, csörgőzni
szeret, énekléskor fejét felemeli,
beszédét nehéz érteni, de a dalokat
végig éneкли szöveggel, DE nem
beszél

Apor Lázár tánca

RÓZSIKA NÉNI

állandóan mehetnéke volt, a székről fel-
felállt, terápiáról ki akart menni

MOST

mindent végig énekel, kipróbál, újít –
Óceándobot rázta, babát táncoltat,
terápia után is marad, tovább igényli az
éneklést

- Így nem táncolnak! - **Nem!**- Csak így!

- Mennyire van? Ki ne szakadjon a magokkal! Nem szabad!

- Nem szabad! Egyfolytába csak ereszt!
- **Nem fog kiesni, kijönni! Oda van az szorítva!**

- „Szita, szita péntek, szerelem csütörtök, dob szerda” – én így ismerem.

- Nem szabad! Nem! Véletlenül kiszakad, hullik kifelé!

A terápia utánkövetése

- ▶ Folyamatos tervezés, dalkeresés, terápia után jegyzőkönyv
- ▶ Folyamatos kommunikáció a szociális munkatárssal
- ▶ Egyéni, csoportos állapotfelmérés

Záró gondolatok

- ▶ Mindig szem előtt kell tartanunk a holisztikus szemléletet
- ▶ zenei életút!?
- ▶ Fontos a rugalmasság (kliensek, helyszín, tevékenységek, eszközök, dalok)
- ▶ A keretek megtartása biztonságot ad
- ▶ Lehetőség van a társas kapcsolatokra
- ▶ Zenében az emlékezet
- ▶ Hasznosság elve

Köszönöm a figyelmet.